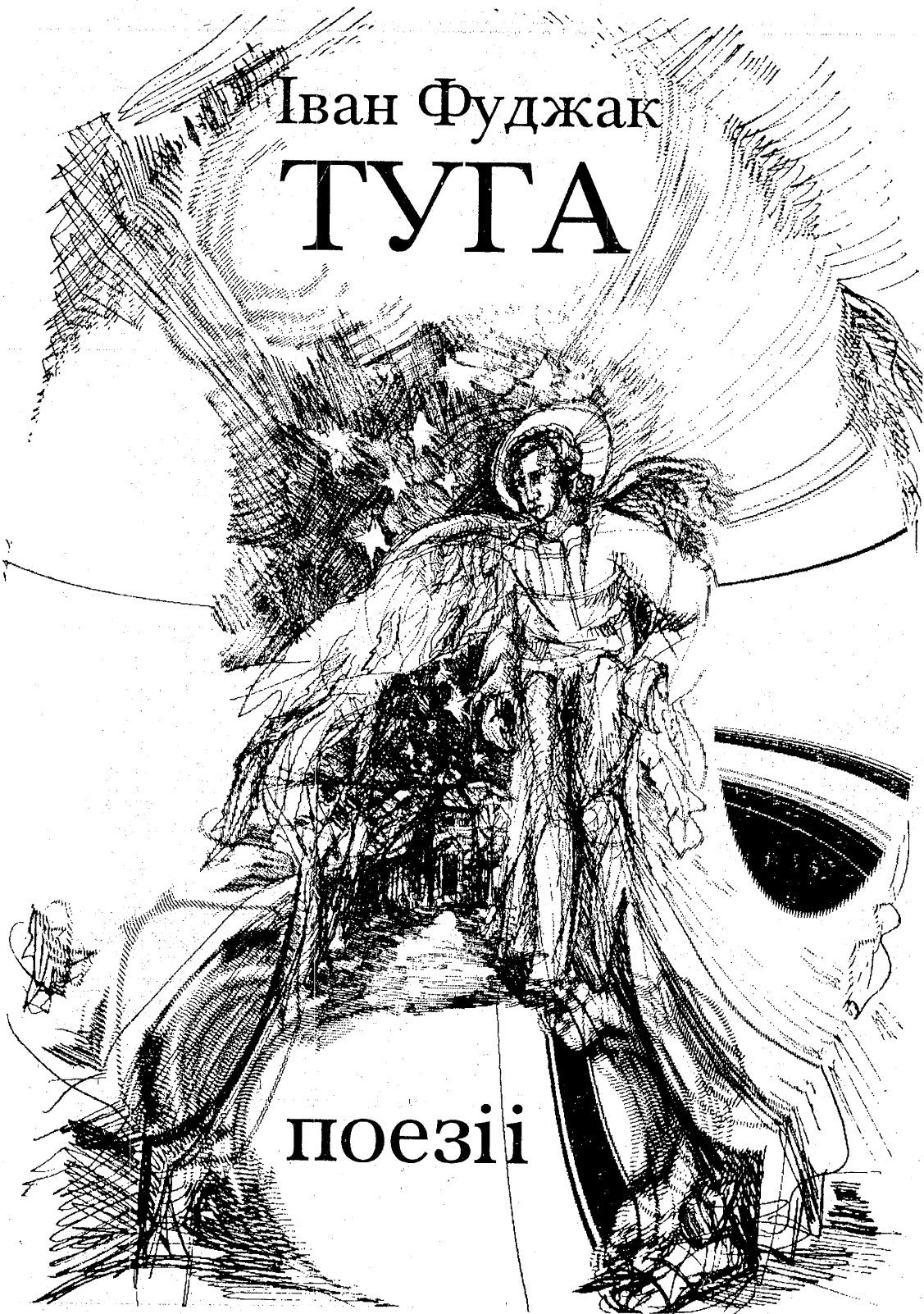


Іван Фуджак

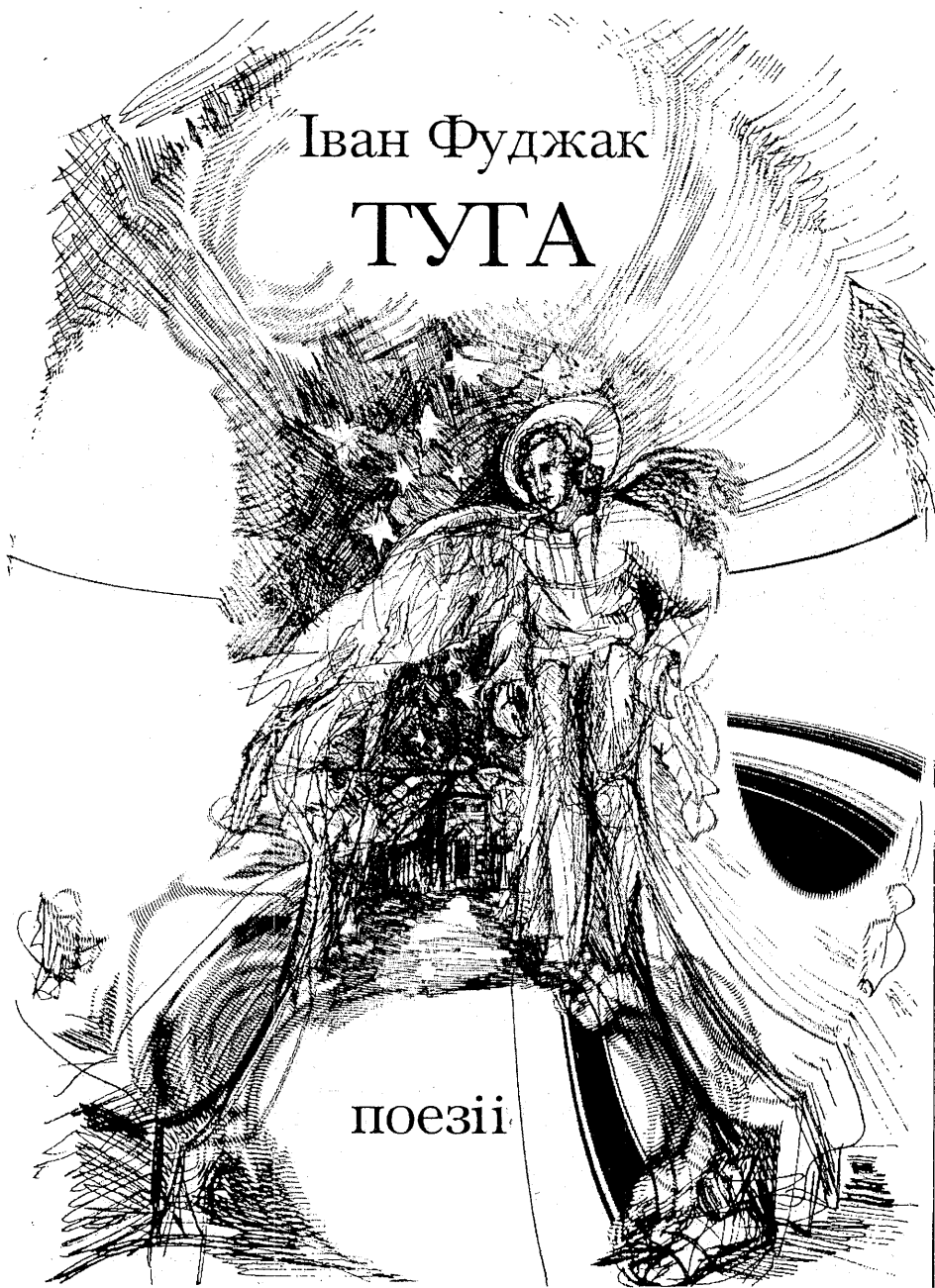
ТУТА

поезіі



Іван Фуджак

ТУТА



поезії

Іван Фуджак
ТУГА
поезії

*Збірку присвячую пам'яті сина Ярослава,
котрий розпочав складати мої слова
до друку*

“Туга”

© Copyright by Іван Фуджак '2001

© Copyright by "Nasza Zahoroda" '2001

ISBN 83-910742-6-9

Віршы зредагував: Володислав Грабан

Компютерний набір, ламања, графічне

оформленя: Володислав Грабан

Коректа: Олена Грабан

Рисункы в збірці:

Агафія Вархоляк-Бронішевска



Выдала "Наша Загорода" – Криниця, 2001

Зеленокрыла туга

Не часто зме ся стрічали, хоц коли нашы дороги сходили ся на лемківських ватрах, зобранях – там де штоси могло ся діяти, де родили ся надії на краще для нас Лемків – Іван Фуджак все хотів быти активным. Поважний, якбы недоступний, з лицьом суровым, котре вкрывало в серцю жаль – давно затриманий біль, несповніня. Певно не познав бым го ближе, коли сам бы того не схотів. А може так напrawdę не знам його душы?

Єдного разу переслав машынопис складаных ним вершів і споминів. Прочытав єм з увагом слова замкнены в рядкы думок зобраных з його памяти, а они оповідали мі про трагедию покоління, тугу за втраченим і раз ищы потверджали, як в страшных часах пришло жыти нашым дідам і вітцям.

Тых жыючых, котры добрі памятают выселіня, мож бы назвати – с т р а ч е н ы м п о к о л і н ь о м. Страченим подвійні. Раз підчас війны і выселіня, другий раз, коли надії замінила в порохно нова демократія, непризнаючы нам права до власной землі. Певно даст ся так жыти, але свідоміст того што ся в тамтых роках стало, тяжша як слово, тяжша як само жытя.

З таком свідомістю Іван Фуджак писав свої вершы. Писав іх його біль! Част з тых вершів не можу помістити, бо так міцно оскаржали ”тамтот світ”, же не спосіб было іх долучыти до збіркы, так як не спосіб затримати крику человека, котрий вылетит з глубины його горла. Тот крик дале звучит,

одбиват ся од стіны незрозуміння, і несе ся через стрічки надрукуваных Фуджаком вершів. Лемківська поезія – то поезія зроджена з болю. Переразлива як плач дітини, як сковыг найвірнійшого приятеля – пса залишеного на роздоріжю.

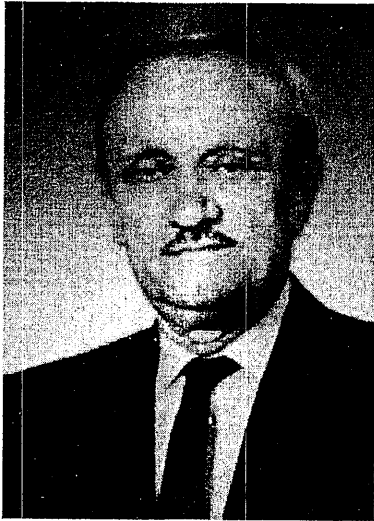
Вершы Фуджака то *поетичний документ* тамтого страшного часу, якій перекотив ся през нашу землю – зеленокрылу Лемківщину. Зроджены з потреби серця, з потреби выкричання болю перед світом і людми, котры повидны тот біль зрозуміти, коли ні, то в цивілізуваний спосіб прийняти го до відомости.

Надія і безнадійніст, любов, жаль і оскаржування то аж задуже на обем верша, але такы сут вершы створены Фуджаком. Не знам як їх прийме молоде покоління. Чи взагалі зрозуміє, заняте сучасным здобываньом нового, яке шторааз барже оддалят їх од власных коренів. А може позволят они на рефлексію над минулым?

Вірити будеме, же вершы якы поміщат тот збірка, остережут неедну лемківску душу перед асимільациейом, хоц правду повісти – она має такы розміры, же лем чудо може нас вратувати.

Не знам, чи вшыткы што так міцно кохають Свою Землю і Рід свій, здают собі з того справу.

Володислав Грабан



Іван Фуджак

/сын Семана і Ксені з дому Ревак/ народив ся 18.08.1930 р. в селі Мысцова ясельского повіта. Там закінчыв початкову школу. Дальшу науку продовжав в українськоязычній школі в Дуклі. Підчас навчання выявило ся, же Фуджак ест єдным з найактивнішых членів антигітлерівского руху лемківского відділу "Борці за

свободу" – псевдонім "Ванюшка". Гестапо і поліция зачали домагати ся його гарештуваня. Тот факт змусив неповнолітнього хлопця укрывати ся в рядах лемківских і словацкых партизанів з якыма діяв до самого кінця війны.

По ей закінчынню був два раз депортуваний: на схід і захід. На схід з Ясла, аж до Донбасу на карну колонію, везений в кайданах з наказу командіра НКВД на повіт Ясло, Суворова. Коли удало ся му втечы, укрывав ся в Кросьні.

Іван Фуджак в роках 50-тых жыв на західніх землях Польщы. Там закінчыв Загальноосвітній Ліцей в Лігниці, пізнійше коли повернув в Бескиды, Середню Економічну Школу в Горлицях. Працював урядником Повітової Народной Рады. Причыняв ся до повороту выселенців на горличчыну.

Родину і родинне майно, як підтверджат – знищыли німецкы окупанты, а хыжу, землю і ліс "упаньствовлено" в рамках соціалістичного польского права на безправність. Гнесьня демокрация тото право солідарно підтримує.

Быв свідком нашого національного вынищувания, кривд моральных і матеріальних, чым дае доказ в своїх поетичных записах. Уважат, же материньско-прадідівска лемківска бесіда гідна захованя і пошануваня, бо она не перечыт словам Тараса Шевченка *Учитесь брати мої...*

Основну шкідливіст видит в тім, же денекотры "насылны діяче" – незважаючы на людску вільну волю, вводят "єдиносущны правды" якы маюут быти рецептом на лемківскы проблемы.

А прецін чесным Українцям наша народна бесіда рівнож буде мила - як літературна мова, лем дай Бог, жебы за парудесят років было ей в Карпатах чути!

Розсудок каже ей підтримувати, плекати як чудовий скарб вплетений в чарівний вінок української культуры. То наша рідна бесіда через довгы столітя ратувала культурну і релігійну одрубніст – нашу гордіст.

ВГ

Земличко моя

Ой як тяжко са́мітному
На чужыні жы́ти
Та дай Бо́же хо́ц раз е́ден
В рідне село піти

Сісти собі на камени
При ріднім потічку
В котрім вода черчы́т жы́ва
Як быс іхав бры́чком

Вшы́тко види́ш як на яві
Якбы́ вчэра́ было
Кадис хо́див з худо́бином
Зо сьпі́вом пре́мило

І хо́ц ту́ мі не бра́к хлі́ба
І ма́м вшы́тко – што́ сусі́де ма́ют
То не за́знам сонця́–жы́тця
В несво́йому́ кра́ю

Ясло, 1997

Туга

Чым барже друже ся старіеш
Спомины тя не залишають
Чым бiльше зморщын на тварі
Думкы в рідну сторону одлітають

Поміж чужынців нас розсіяли
З вітцівской землі
Антихристы – нелюде
Насильно нас вырвали

А коли вечер надыйде тихо
І кладеш тіло під перину
Так товды верташ сестро–брате
На рідну Лемківщину

Сон і надія плетут вінці
Прагніньом підливають
Як барвінковы сині квіты
В серцях на ново заквиґають

Споминам нє найдеш межы
Чи не чудово мы ту жыли
Аж пришли нелюде
Невинных нас знищыли

Так дармо просиш брате Лемку
Ласкы в розмовах з панами
Направте кривды нашы
Не залишайте ся катами

Ясло, 1996



Лемківській поета

Білым волосьом накрые тугу
Очы замінит в карпатске зеркало
Душом заплаче над кривдом народа
Розпертом грудьом запрагне волі

Знаком Христа розпятої віры
Видит хресты поламаны
Вільну волю крылами голуба
Занесе в серця залишених тіни

Заплаче над дольом рідного слова
Мамины слезы замінит в квітя
Зо скаруплин історію склиіт
Жсбы ей дітям і світу вказати.

Ясло, 1997

В моїх Карпатах

Надышла буря зерно збите
Полегла од перунів трава
А коли сонце розблисло ясно
Гірська краса нас витала

Гори зелені деревами
В світлі плавят ся долини
Серед них хыжы деревяны
Ото є наша Лемківщина

А коли вечер в загороды приде
Вшытко затихне на полях
Лем бідний Лемко іщы оре
Така русиньська його доля

Пастух в обыйстя своє веде
Худобу дрібну і рогату
Звізды до газдынь моргают
Вечерю кажут подавати

Любін А., 1955

Кривдителям

Кричиш

Не чують

Земля плаче

Не розуміють

Просиш

Одвертають ся

Море плачу

Прокляття їх недосігат

Стогне земля залишена

Преможнома спустошена

Серце чує біль пекучий

Діздрій долю Всемогучий!

Сьвіржова, 1956



Святий з Бортного

Камінний святий з села Бортного
Дале ся молит до Всеvyšнього,
І тверды руки на грудях носить –
Може він ласку для нас выпросит.

Смотрит з-під мітры на Корнуты,
Не ма юж силы ани стогнути.
Слеза небесна по лици тече,
Вытріщат очы – нігде не втече.

Довкола всяди руїны, трава,
Не зна, же Лемківщина юж пропала.
Неє там церкви, хыж і народу –
Хто знищыв вшытко, зробив таку шкоду.

Самітний святий, може остатній
Не веде юж бесіды з Богом,
Не ма де правды ся дізнати –
Она выгнана з його народом.

Бортне-Бодакы, 1962

Християнство неправе

Лісы, гущи карчували,
Зернину ярну і татарку
На паленицях засіяли.
А коли рівно там сходило,
Газдови в душы было мило.

Буде родину чым выжывити,
Худобу накормити,
І на хырбеті дырва знести –
Зиму тяжливу так провести.

Пак на вечірки ся сходили,
В довгы вечеры ся бавили –
Пісьнями жытя умиляли
Бо і нележку долю мали.

Аж пришов час коли вшытко
Чого сусіды завіділи –
Вкрали, знищыли
В свою державу замінили.

Проляту кров
Скоренько придоптано –
Церкви, капиці, хресты
З землицьом порівнано.

Сонце юж більше не світило,
Земля гмами тяжко плакала –
Пропала наша правда,
Віра і Слава.

Слезы выгнанных

Кривда
як осінна гмла
сідала на лиці
залишеной Лемковины
невинны слезы
протікали в глибину серця
 Ту лем синьоокі небосхыл
 розмывав терпіня
 огрівав оболілы ноги
 выгнанных

Незавинений страх
болячо тиснув жолудок
не міг помістити
в розшырених зірницях
образу підлости
 Ненажерте християнство
 з під латиньскої сутанни
 вызерало наново
 призвальяло на свіжу кров
 на нищыня нашої святости

І од того часу
залишыло ся лем TEDEUM
без ALLELUJA

Варшава, 1957

Хто ми?

Нашым дітям треба знати,
Одкаль рід наш, де Карпати?
Чому ми їх залишили,
Свойой мовы ся ганьбили.

Чому церкви з куполами
Нищили чужинці,
Чому хресты з могылами
розвлікали тракторами?

Чому везли нас в вагонах
З худобом далеко,
Мордували в концтаборах
за колючым дротом?

Будеш сыну ся молити,
Треба-ж тобі знати,
Же три пальці і на право
Знак хреста ставляти!

Наша віра щыра, люба
Од Къївской Руси –
Жебы жыла в наших серцях
По вік-віків в душы!



Солінське озеро

Владза з Ліска
неносила дырва з ліса
церковны іконостасы мала
на підпалку іх рубала

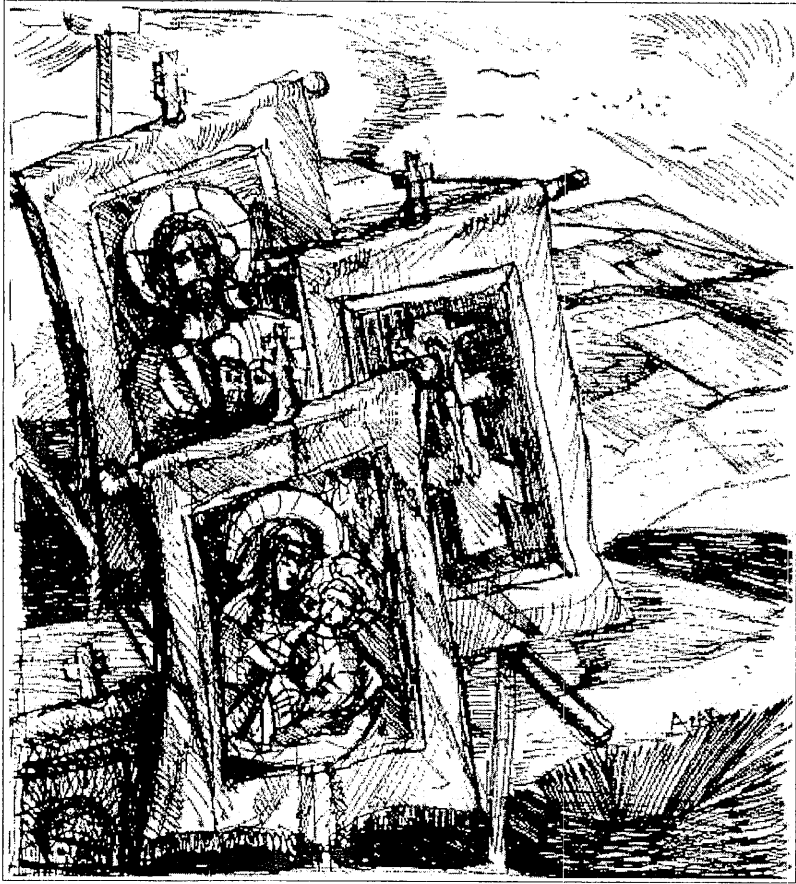
Могла з того горда быти
і партіі ся підхлібити
же зо вшыткым што не-польске
може ся розправити

На Солінськім мори
іконы плавали
вода іх на беріг пхала
туристы зберали

Нагробны хресты
в глубині воды
світят ся тіж черепы
найкращой породы

Та дарма віра
в Бога Всеvyšнього
колы навет по смерти
не маш права людского

Солина, 1996



Глядай коріня

Клякний сьну на коліна,
Порозгартай траву,
Може найдеш дідів сліды –
Долю неласкаву.

Ту выкопаш рідну тугу
Хоцбы з під каміня –
Потіш серце, вкаж молодым
Де твое коріня.

І не забуд хліб пахнячий
Грибы, сыр і кеселицю –
Што з вівса ей приряджено
На Вельку Пятницю.

Поклад три-раз рівнесенько
Знак хреста на собі –
Та звідай ся Пана Бога
Што залишьв тобі.

Чи то вшытко што минуло
Неверне николи –
Чи пропадут нашы хресты,
Што в щырому поли?

Чи над водом на березі
Церков заясьніє?
Вдарят в дзвоны, нарід верне
Лемківщына жые!

Мысуова-Бліхнарка, 1955

Рідне село увідіти

Замін Боже мене в птаха,
Дай щасливу мі годину,
Бо на крилах бым полетів
В рідну Лемківщину.

Свое село увідіти,
Одкаль мене выселили –
Пригадати сой молодіст,
Як весело мы там жыли?

В кряках чи бурянах
Хоцбы темно, хоцбы гмлиско –
Найду місце народжына,
По хыжы пециско.

Вшытко рідне виджу в думках,
Снит ся мі по-ночы,
Же на рідній нашій ниві
Сволоч ся волочыт.

Нема серця в польських людях,
Нема тіж в москалях,
Они жыют з людской кривды
Як другых зневолят.

Все рахуют на готове –
Вшыткым заберают,
Соцялізмом і костелом
Бандитизм вкрывають.

Тернопіль, 1995

Мысцова

Мое серце вертат
До рідной Мысцовы –
Де так земля чудні пахне,
Де-м дітиньство провюв.

Над ріку Вислоку
Керуют ся очы –
Де-м стежками босо
Травичку толочыв.

Де в быстрой водиці
Купав ся з хлопцями –
Де в буках ясьніли
Кучері звiздами.

Шуміли ялиці
Высокы дерева –
Нюс там вітер душу,
Хоц і неготова.

Ой тяжко вірити,
Же лем верне она –
Серед лук зеленых,
Серна выстрашена.

Ясло, 1998

Шкільноми другу – Холикови

Написав нам Хомик
Лемківську Молитву –
Жебы нащадкы знали
Та ей шанували.

Засіяв в головах
Рідне бануваня –
Жебы Поляк з Москальом
Зрозумів стражданя.

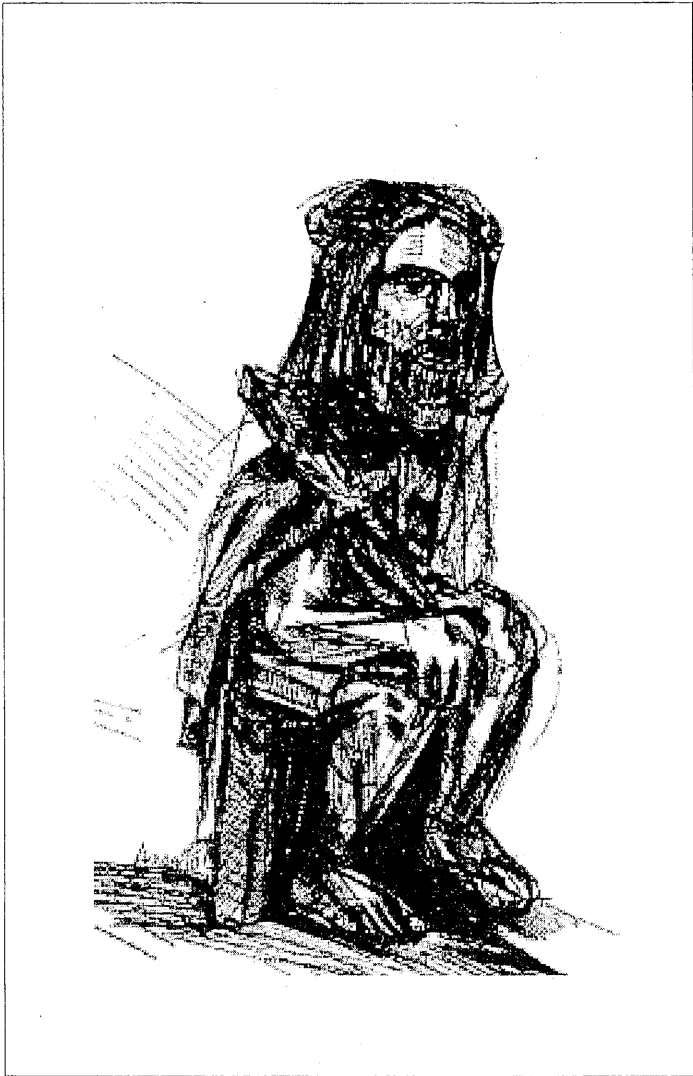
Карпаты рідненькы
В бурях вітру гнаны –
Кроплями туманів,
Мрійом обсіяны.

Днями та ночами,
Все будеш думати –
Про рідне гніздечко,
Про нашы Карпаты.

Дай Бог словам його
Жебы обродили –
На крылах мріяня
Волю заносили.

Най його молитвы
Вертают в Карпаты –
Най повчают чужых
Як нас шанувати.

Львів, 1995



Лем ты Ісусе

Лем ты Ісусе
Остав при дорозі –
В селі порожнім
Серед дикых лозин.

Коли нас гнано –
Селяньство плакало,
Вели як злочынців,
Багнетом штуркали.

Вшытко нам забрали –
Хыжы, полонины,
Любов і надію
До земличкы милой.

А коли мы в кривді
Бога призывали –
Они ся з молитвы
На голос сьміяли.

Смотрив єс Ісусе,
Нехотів остати,
Під терньовым небом
Што вкрыло Карпаты.

Вроцлав, 1956

Порожнє село

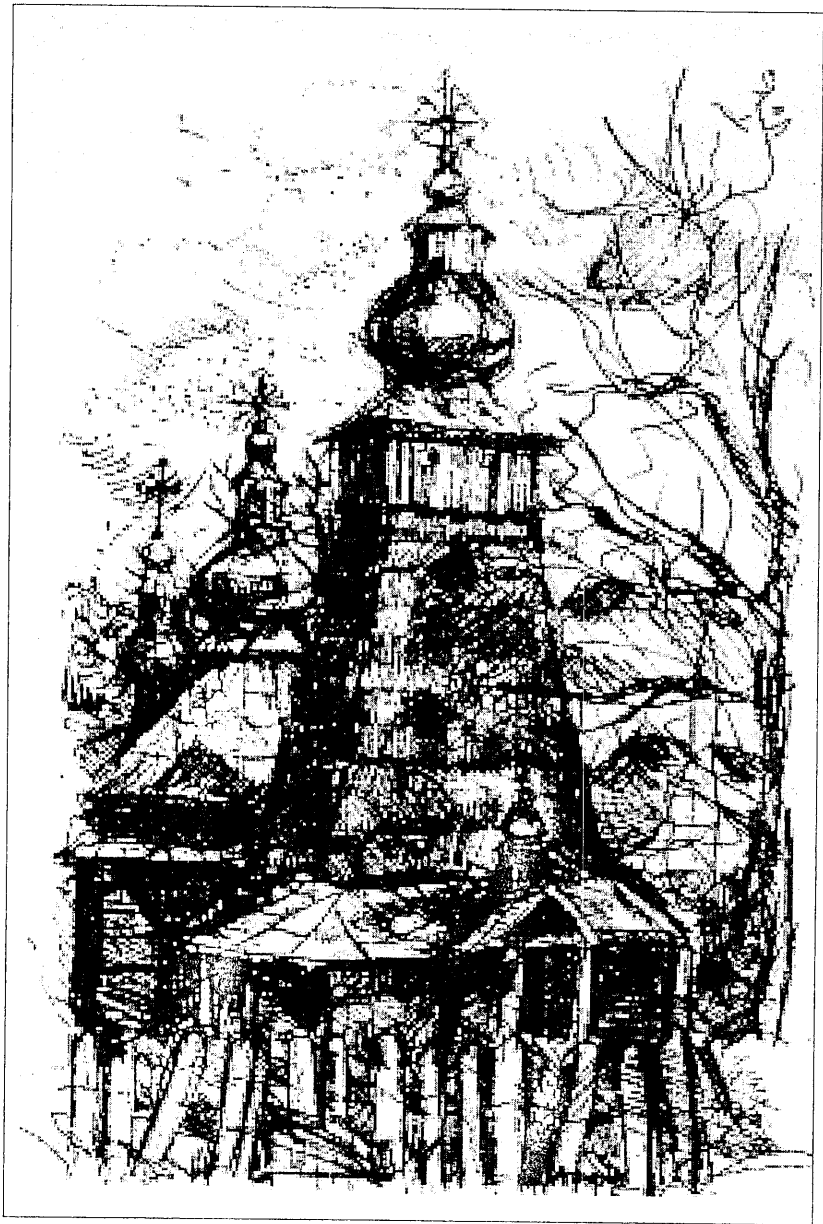
Сова загукала,
Вовкы лягли спати,
Коли блідий місяц
Почав нас глядати.

Не дізрів пастухів
Лем порожні хаты –
Нее оранины
Лем бурян чубатий!

Нее загороди –
Заросло каміня,
Всяди темно–дико
На стежках тернина.

Почав ближе позерати,
Пішов долинами –
Та не нашов слідів
Броджених керпцями.

Горлиці, 1960



Русаля

Смотрю на горы зелены –
На дебры верхами маены,
Кади ходили на выпас з худобом
З сельском чередом молодом.

Під лісом званым Каменьом
Пилю зме воду дитячом жменьом –
Хлопці юж з рана поспішали
При огню весело танцювали.

Сонце ясьніло над Точковом,
А мы селяньском простом мовом
Пісьні радісны голосно співали,
Та святочно худобу одівали.

На рогах зіля зацвило пахняче,
Худоба здивлена по-поли скаче,
Хлопці, дівчата в велькій радости
Роблят взаімно собі пакости.

Так нам час миняв дуже мило,
Аж сонце зашло, аж вечеріло,
Коли родиче почали кричати –
Дітвору з худобом до села зганяти.

Благодарив Боже тамты події,
Давав діточкам великы надії.
Выгнанці недіждали збавліня
Ани наступне іх поколіня.

Мысцова, 1997

Сын Карпатской Руси

Я Русинoм ся народив,
Рускы были отец-мати,
Прото вшытко нам забрали –
Вшымарили з хаты!

Русин чесний – слово святе!
Днес на хресті є розпяте.
Польща з Москвом домовили,
Нашы землі заграбили.

Новы часы право дали,
Жебы ся злодіє не ховали,
А ты стаєш сыну бідным –
При порозі при прадідным.

Недобитых розогнано
На схід-захід примушано,
Вшытко вкрали і надію
Задопгали на каміню!

Ясло, 1997

Гей поеты!

Встанте хлопці з пером в руці
Возте ся за слова –
Жебы правду описати
Сьміло і морово!

Як нам землю одобрано –
Збройом, багнетами,
Слово Русь нищено –
Віру з памятками.

Не забудьте рідной мовы –
Передайте дітьом!
Гарды пісьні з Лемківщыны
Най зацвитут квітьом.

І бесіду наших предків
Паплюжыти недавайте,
Творте серцьом і розумно –
Брата од ворога одріжняйте!

Ясло, 4.04.2001

Лем

Лем в Карпатах

джерельна водиця плаче потоками
церковця-небога молит ся за вами
пред людскым зором втекла в гущавину
за яку провину

Лем в Карпатах

останкы садыб лемківських найдете
вынищеного народа
кров пете

Лем в Карпатах

замучены хресты
лежат в розвалині
бродят по них коровы
дику свині

Лем в Карпатах

нелюде орют цминтарну ролю
залив водний хлюпоче
несе боршно труны
нашу долю

Лем в Карпатах

уці гнали в порожні святині
выселяли люди
палили села
на полонині

Лем в Карпатах
при старім порозі
тін Лемка видно
што молив ся
в Бозі

Ясло, 02.04.2001



Без серця

Ой ты кате рідномовний –
Чом продаєш людскы душы?
Юж культуру єс задоптав,
Рідне слово попаплюжыв.

Бесідонька ти немила,
Чужа краща, присвоєна,
Рідна мати тя родила –
А ты серця до ней немав?

За срібники выгладжены,
Чи зо страху так бортачыш?
Маш діточки усьміхнены,
так і скоро їх затратиш!

Чому підлы егоісты,
Для своей корысти –
Запродают вшытко рідне
Без людской совісти?

Ясло, 31.03.2001

Родина

Шануй Русина
і знай дорогий брате
же мы єнокровна родина

Русин–Лемко–Українець
на все брат
не чужинець

Він полюбив свою кутю
ты зас кеселицю
та пошануй і традицію

І бесіда йому мила
што під стріхом
ся вродила

Чи то в хыжы
чи то в хаті
треба вшанувати

Ясло, 9,03,2001

Розстаня

Хоц нас силом розділили,
Ты мі завсе будеш братом -
Тебе в серци я все маю
Фотографію притуляю.

Запустили стежки зільом -
Сьліды зсылкы до Явожна,
Поцілую думкы нашы,
Прероснены юж тернином.

Твої кісткы в пісках Шлеска
Мої – хоцбы в Україні,
Вірна любов все остане
В рідній Лемковині!

Ясло, 2001-06-03



Дай мі Боже

Хоц мое тіло
Од рідной землі одлучене,
Серце –
В карпатських горах
Залишене.

Виджу селечко рідне,
Днями–ночами,
Під небосхилом синім –
Помедже горами.

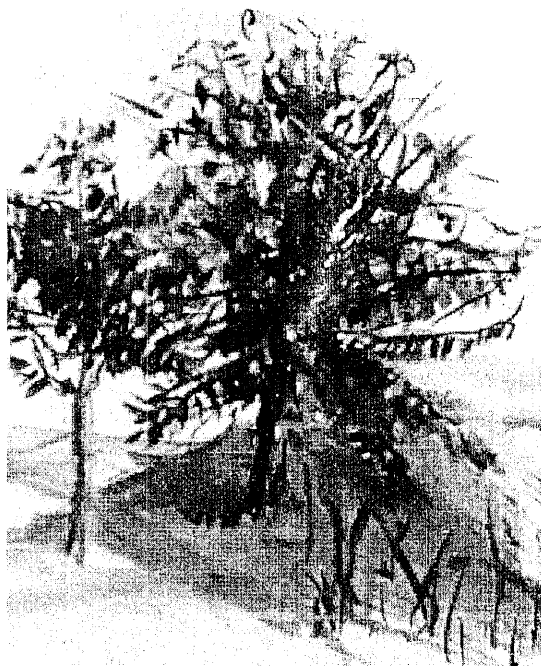
Все ся мі брате здає,
Рідну бесіду чую –
Голос сусідів, няня, мамы,
Посеред живых наслухую.

Дзвонит ім вода в потічку –
Черкотит, з вітром жартує,
Не забув про нас рідний –
Він тіж жде, банує.

Лемківщину, твої мы діти
Насильно виселены –
Спіткаш нас по всьому світі
На землі чужій – загублених.

І буде слава Поколіню
Коли нас схоче споминати,
З фальшу одділит правду –
Так може світу показати.

Вроцлав, 1956



І Бог нас опустив

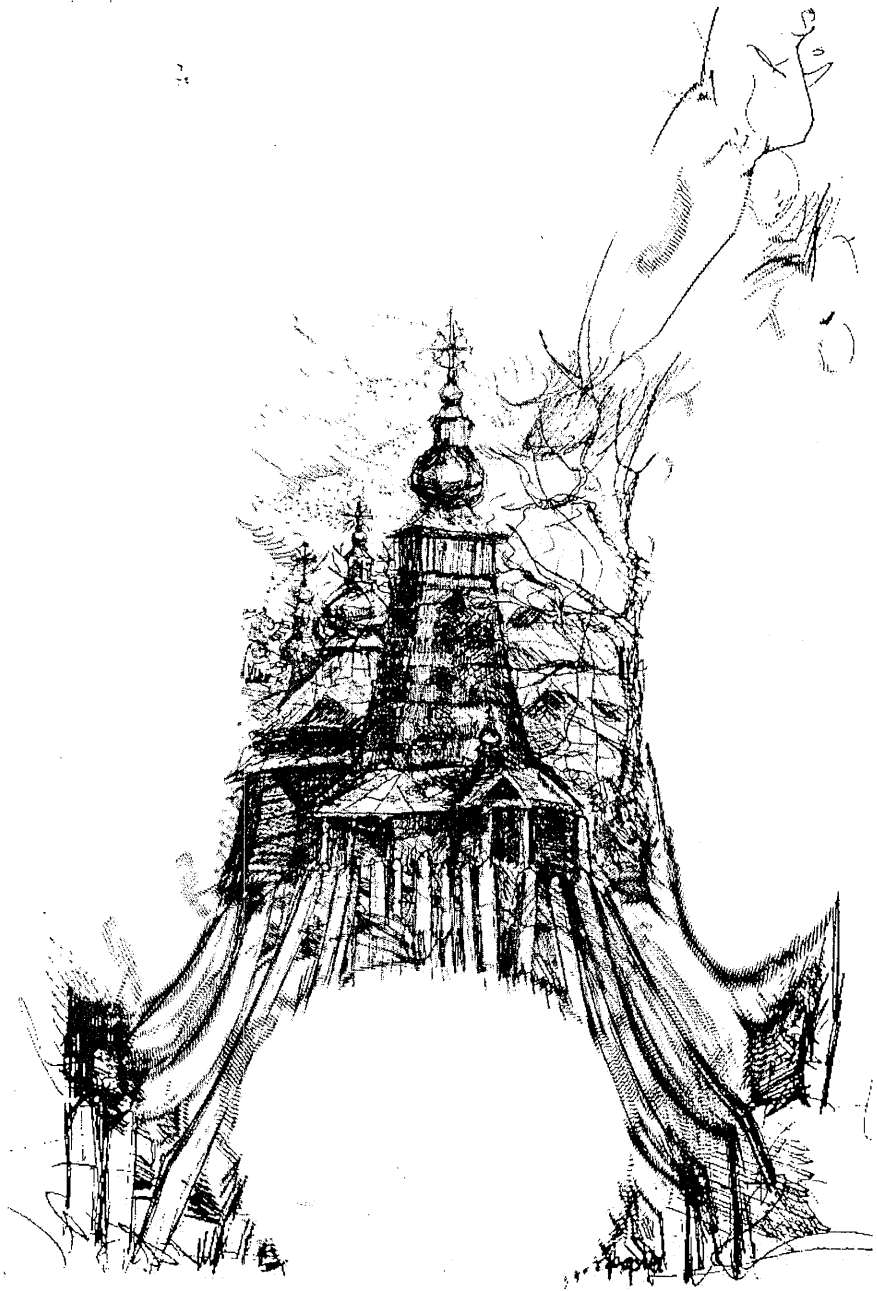
Жыли в Полцы Жыди
Што майном стояли,
Та Лемкы-Українці
Землю своєю мали.

Вшытко "владза" ім забрала –
Землю, лісы і святыні
Пропила – розкрала
На ціленькій Лемківщині.

Давно дзвоны нам дзвонили –
На молитву призывали,
Благати Всеvyšнього
До церкви кликали.

Але Господ за горами
Не почув благаня –
Дявол знищыв нашу землю,
Остало стражданя!

Воловец, 1991



Wysiedlenie

Ich płacz
wyplukał resztki świadomości
stygło ludzkie sumienie
wciśnięte wiatrem pod grzbiet
przyklejone do kręgosłupa
jak niepożądany tłumok

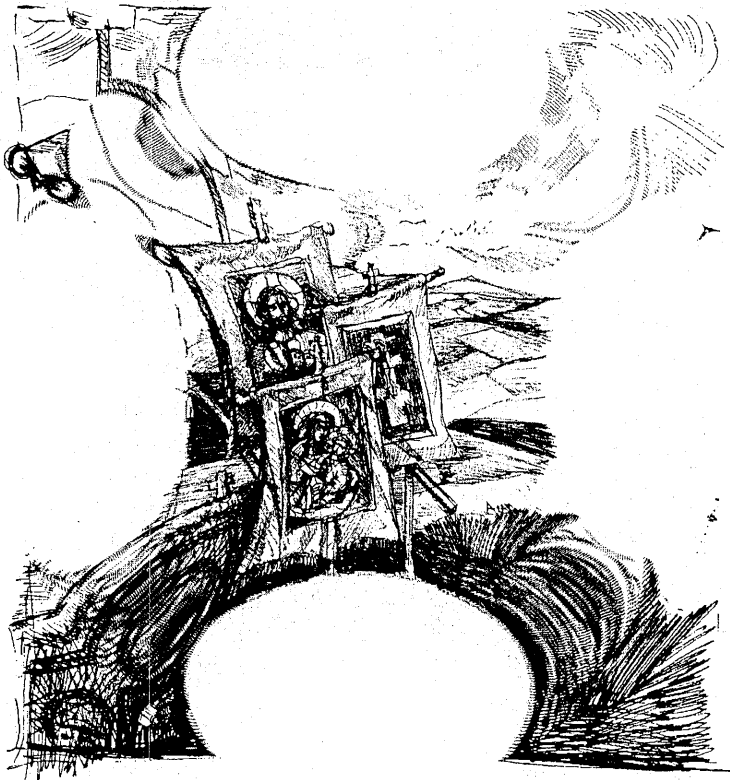
Ciężar żalu.
rozsypał się w piaskach
Dolnego Śląska
pod sklepieniem obcych świątyń
pod wszechobecnym
okiem Boga

Litość wymalowana
na twarzach świętych
wrywała się z pod skrzydeł aniołów
i mieszała ze słowami rozkazów
na ziemi nieszczęść
zamieniała się w obraz trupa

Oczy zachodziły mgłą
chowały się głęboko
w obolałych czaszkach
pękały głowy
rozsypywały się myśli
jak makowice cerkwi

Obolałe nogi
w ukochanej ziemi
pozostawiły powłóczysty ślad
i mimo wielkiego pragnienia
by pozostać
odchodziły w nieznane

Przemków, 1956



Rany serca

Pożółkły liście niegdyś zielone
słońce je gładzi ciepłym zachodem
a moje życie smutne upływa
choć niegdyś jaśniało wschodem

Lata dziecinne lata młode
minęły burzą nad groźnym morzem
szczęście nie było mi nigdy dane
przecięte zostało ostrym nożem

Bolą mnie rany niewygojone
a serce cierpi z moim narodem
wziął diabeł szczęście moje jedyne
i nazwał go swoim ogrodem

Nie mów i nie głoś że cierpisz nadal
i nie wspominaj jak niegdyś było
bo znów cię nazwą królem bezprawia
i wskażą winy niezawinione

Już moje szczęście tu nie zagości
nadzieje w próbach pogrążone
rozsypią w trawach moje kości
wiara z niewiarą w bezduszności

Umarł mój naród ziemia umarła
i duch pradziadów bez znaku ginie
Spoglądam z żalem na zachód słońca
i łza po twarzy mojej płynie

Jasło, 1996

Przyjaciel

Przyjaciel mojej młodości
wspólnych dziecinnych lat
tkwi wciąż w pamięci mojej
niczym ciernisty kwiat
Łączyła nasz szkoła
serdeczna przyjaźń
i spopielone ognisko
pieczonych ziemniaków smak
Ja miałem piórniki książki
on tylko "cidyło"
ze zgrzebnego płótna
i kierzce z cielejącej skóry
z "nawołokami"
Uczył mnie rusińskiej mowy
w obawie o przetrwanie
słowa poety Iwana Rusenki
przekładał na język tęsknoty
Nędza okupacji zbliżała
nasze bratnie dusze
a za powszedni chleb
zacierka wstarczyć musiała
Po wojnie nas rozdzielono
bo ruski był jego ród
więc siłą go wysiedlili
na wschód
Pozostał tylko zapach czosnku
i nieśmiertelna tęsknota

2001.04.28

Zielone serce

Moja młodość
w welonie mgieł roztrwoniona
bez śladów pocałunku
zielone marzenia tuli
minionych lat
zdruzgotał je brutalny los

Dłonie splecione
rodzinny ciepły dom
w obłądnie rozdzielono
i tylko udęczone ciało
w westchnieniach nadziei
wciąż szukało

Modliłem się
o jedność duszy z ciałem
bym przetrwać mógł
choć nikt mnie nie rozumiał
nawet w niebiesiech
wysłuchać nie chciał Bóg

Dziś
zmarszczki mojej twarzy
dyplomem cierpień pozostają
choc serce wciąż zielone
w wysoki Beskid bieży
niczym
spłoszony koń

Myscowa, 2001-04-01

Nadzieja

W moim sercu
rosną pędy
nowej nadziei
płożą się
po karpackich zgliszczach

Pieszczone rosą wolności
omijają ukrzyżowane udreki
pokarmu słońca spragnione
szukają pośród marzeń

W dźwięku matczynych słów
wyłuskują prawdy zapomniane
odnajdują pocałunki
na licu spieczonym od łez

Czy przywróca nadzieje
mojemu pokoleniu

Jasto, 2001-04-01

Pragnienie

Krople wiosennego deszczu
łagodzą ból mojego serca
lecz już nie karmią
podciętych korzeni

Młodość
rozlana na pokolenia
odleciała z kwiecistych łąk
i błąka się pośród stert kamieni

W zwaliskach skalnych
bieli się jeszcze kwiecie
zagubione w pelerynach ostów
tam był mój dom

Dzisiaj pragnę ziemniaków
zwanych bandurkami
i owsianego chleba
z ojcowizny mojej
do syta

Jasło, 2001-05-13

poecie W.G.

ostrzem bagnetu
generałowie czasu
utwierdzali narodową świadomość
w ciele noworodka

taką dolę
skapaną we łzach
gorzkim piołunem
połykał
z piersi matki
syn

matka
była carewną
górskiej połoniny
a teraz mogła zaledwie
darować imię
Wanio czy Wołodysław

kiedy synka do snu sposobiała
przez łzy powtarzała
tam na połoninie
w rumianku bym cię ukapała

dorósł syn
do słów matczynych
i sercem na papier przelewał
los niełaskawy
podniebnego Beskidu

Jasło, 1997

Do księżycy

W odbiciu księżycy
widzę twój uśmiech
Jasną nocą
szukasz prawdy
i ciepłych pocałunków

Twoje ręce
w ciemnym uścisku
z mgły cierpień
wysnuwają
kłębek nadziei
który zamotał się
w zdziczałym pustkowiu

Księżyc z ludzką twarzą
za welonem chmur
na wzór i podobieństwo boże
zapadając w czarną dziurę
ulega moralnym rozterkom

Jak pień wygniły w deszczach
ziemia spróchniała
nie rodzi prawdy
nie zna pojęcia
sprawiedliwości
Tylko miłość zbłąkana
zapala światełka gwiazd

Jasło, 2001-06-01



Зміст

Зеленокрыла туга /про автора/.....	5
Земличко моя.....	9
Туга.....	10
Лемківській поета.....	12
В моїх Карпатах.....	13
Кривдители.....	14
Святий з Бортного.....	16
Християнство неправе.....	17
Слезы выгнанных.....	18
Хто ми?.....	19
Солінське озеро.....	21
Глядай коріня.....	23
Рідне село увідіти.....	24
Мьсцова.....	25
...Шкільному другу—Хомикови.....	26
Лем ты Ісусе.....	28
Порожне село.....	29
Русаля.....	31
Сын Карпатской Руси.....	32
Гей поеты!.....	33
Лем.....	34
Без серця.....	36
Родина.....	37
Розстаня.....	38
Дай ми Боже.....	40
І Бог нас опустив.....	42
Wysiedlenie.....	44
Rany serca.....	46
Przyjaciel.....	47
Zielone serce.....	48
Nadzieja.....	49
Pragnienie.....	50
...poecie W.G.....	51
Do księżyca.....	52